

Kritikus kábítószeres hatóanyag-tartalmának fokozott monitorozása

2016. II. hírlevél

Tartalom

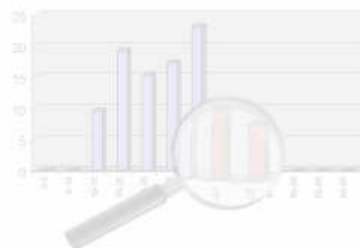
- 1 Bevezető
- 2 Jogszabályi változások
- 3 A lefoglalt kábítószeres hatóanyag-tartalmának alakulása
- 3 Az új szintetikus szerek lefoglalásai
- 5 Új anyagok a magyarországi lefoglalásokban

Bevezető

Legutóbbi hírlevelünk megjelenése óta nem telt el sok idő, mégis több vonatkozó jogszabály változott, új hatóanyag beazonosítására is sor került és több, új formájú, magas hatóanyag-tartalmú ecstasy tableta is megjelent a piacon. A változások és újdonságok mellett, rövid összefoglalót is készítettünk a Magyarországon lefoglalt kábítószeres hatóanyag-tartalmának alakulásáról az intézet honlapján közzétett táblázat alapján kirajzolódó főbb változásokról.

A hírlevelek és riasztások továbbra is elérhetők az Intézet honlapján (www.bszi.hu), illetve a hírlevélre feliratkozott szakemberek részére megjelenéskor automatikusan megküldjük azokat. A feliratkozási szándékot a druglab1@orfk.police.hu levélcímen kérjük jelezni.

Dr. Nagy Júlia
főtanácsos, osztályvezető
Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet
Szerves Kémiai Analitikai Szakértői Osztály

Jogszabályi változások

A már korábban kihirdetett törvénymódosítás szerint, a kockázatértékelési folyamat eredményeként négy vegyület (MTP, N-ethylnorketamine, AM-1248 azepane isomer, ADB-FUBINACA) került át az új pszichoaktív anyagok jegyzékéről a kábítószeres listájára.

Időközben, a már csak melléklete miatt funkcionáló korábbi gyógyszer törvény (az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerekről szóló 1998. évi XXV. Törvény) hatályát veszítette, mellyel egy időben a melléklet tartalma a 2005. évi XCV. az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről rendelkező törvény 2. mellékletébe került átvezetésre. A gyógyszer törvény melléklete azoknak az anyagoknak a listáját tartalmazza, amelyek nem az 1979. évi 25. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben, az 1971. évi február hó 21. napján aláírt egyezmény mellékletének I. és II. Jegyzéke alapján minősülnek kábítószerrel egy tekintet alá eső veszélyes pszichotróp anyagnak, illetve hazai besorolásuk eltér a nemzetközitől.

A szintetikus kannabinoidok körében több, alkilszubsztituenst tartalmazó benzilcsoporttal rendelkező szintetikus kannabinoid (pl: Cumyl-4CN-BINACA) megjelenése indokolta a generikus kémiai leírások 1. pontjának bővítését. A 2016. július 11-től érvényes, módosított 55/2014 EMMI rendeletnek megfelelően további négy, korábban nem szankcionált vegyület is új pszichoaktív anyagnak minősül.

Dátum	Változás
2016. július 1.	<p>A korábban új pszichoaktív anyagnak minősülő vegyületek közül 4 anyag került be a gyógyszer törvény mellékletének A) jegyzékébe (azaz büntetőjogilag kábítószernek minősül):</p> <ul style="list-style-type: none"> – MTP, methcathinone thiophen analog – N-ethylnorketamine – AM-1248 azepane isomer – ADB-FUBINACA
2016. július 11.	<p>4 új vegyület került fel az 55/2014. (XII. 30.) EMMI rendelet 1. mellékletének 5. pontjába:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Metamnetamine – Izopropilfenidát – Dezklórketamin – 1P-LSD <p>Egy a magyarországi lefoglalásokban is számos esetben megjelenő vegyület a fenti rendelet 1. mellékletének 1. pontja szerint új pszichoaktív anyaggá minősült:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Cumyl-4CN-BINACA <p>Korábban az 5. pontban felsorolt anyagok közül a kábítószer listára kerülés miatt 3 anyag került törlésre a felsorolásból:</p> <ul style="list-style-type: none"> – MTP, methcathinone thiophen analog – N-ethylnorketamine – AM-1248 azepane isomer
2016. július 17.	<p>A 2005. évi XCV. törvény 2. mellékletének életbelépésével egyidejűleg, a Magyarországon még nem észlelt, MT-45 elnevezésű vegyület az Európai Unió Tanácsa határozatának megfelelően kábítószerként szabályozott anyaggá vált.</p>

A lefoglalt kábítószeres hatóanyag-tartalmának alakulása

A BSZKI évente elkészíti és honlapján is közzéteszi a leggyakoribb feketepiaci hatóanyagok jellemző koncentrációit tartalmazó táblázatot. Az aktuális táblázat a www.bszki.hu honlapon, a Droghelyzet címszó alatt található [Hatóanyagtartalmak](#) hivatkozás segítségével érhető el.

Az adatok alapján szembeűnő, hogy az ecstasy tablettákra jellemző hatóanyag, az MDMA 2008-ban történt eltűnése után 2012-ben visszatért és az utóbbi években a tabletták MDMA-tartalma jelentősen megnőtt. A korábbi időszakban a tabletták koncentrációja jellemzően a 40-60 mg/tabletta tartományba esett, a 100 mg MDMA-t tartalmazó tabletták már kiugróan nagy hatóanyag-tartalmúnak számítottak. Ezzel szemben, 2015-ben több esetben talákoztunk 200 mg/tabletta körűli koncentrációkkal is a lefoglalásokban. A kristályos vagy por formában megjelenő MDMA lefoglalásainak száma 2012-től szintén jelentősen emelkedett. A feketepiacon megjelenő kristályos MDMA-ra általában a „jó minőség” jellemző, de míg a korábbi években többször fordult elő alacsonyabb koncentrációjú készítmény, addig a 2015 folyamán vizsgált anyagok MDMA tartalma szinte kizárólag a 70-80% tartományba esett.

Az amfetamint tartalmazó („speed”) poroknál is megfigyelhető, hogy az elműt években egyre több alkalommal kerül lefoglalásra kis tételekben, hígítatlan, tiszta amfetamin-szulfát.

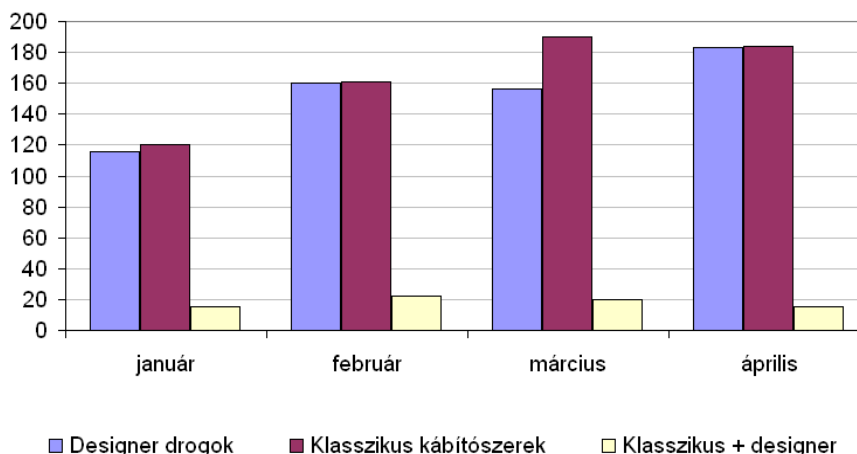
2015 folyamán vizsgált anyagok esetében a „kristály” néven árult, fehér porok vagy kristályos anyagok jellemzően a pentedron, az alfa-PVP vagy az alfa-PHP hatóanyagok valamelyikét tartalmazták. Ezek az anyagok hidroklorid só formájában, leggyakrabban hígítás („felűtés”) nélkül kerülnek a fogyasztókhoz, de esetenként előfordultak 4-5-szörösére hígított készítmények is. Pentedron esetében számos alkalommal talákoztunk olyan készítménnyel, amely a pentedron gyártási melléktermékét az izopentedront tartalmazta, akár a pentedronnal megegyező mennyiségben is!

A „herbál” vagy „biofű” néven közismert, növényi törmelékre felvitt, szintetikus kannabinoid hatóanyagok koncentrációja 2015-ben is az 1-10 % tartományba esett. A tapasztalatok alapján a fogyasztókhoz kerülő készítményekben található hatóanyag mennyisége általában nem áll összefüggésben az adott vegyűlet biológiai aktivitásával.

Az új szintetikus szerek lefoglalásai

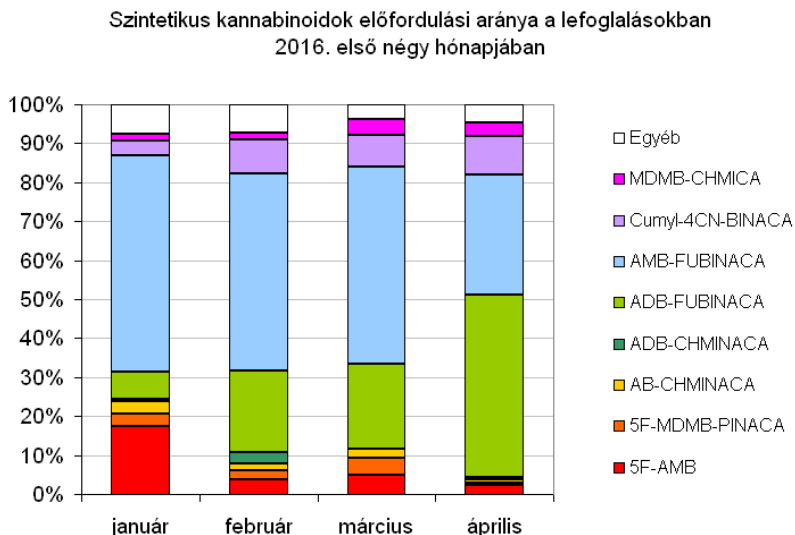
Az év első négy hónapjában folytatódott a 2015 végére kialakult trend (lásd a 2016/I. hírlevelet), mely szerint az új anyagok („designer drogok”) lefoglalásainak száma a klasszikus kábítószeres lefoglalási esetszámára esett vissza. Az új anyagok között továbbra is a szintetikus kannabinoidok és a katinonok családjába tartozó hatóanyagok található meg legnagyobb számban. Azoknak az eseteknek az aránya, ahol egy lefoglaláson belül található klasszikus kábítószer és designer drog továbbra is csak mintegy 5%-ra tehető.

Kábítószeres és designer drogok lefoglalásainak száma
2016. első négy hónapjában

Szintetikus kannabinoidok

2016 első hónapjaiban a szintetikus kannabinoidok közül nem került fel új vegyület az új pszichoaktív anyagok jegyzékére. Egy új anyag jelent meg a lefoglalásokban, a Cumyl-4CN-BINACA, amely 2016. július 11-től új pszichoaktív anyagnak minősül. Annak ellenére, hogy a vizsgált időszakban még legális szernek minősült, a „herbál” lefoglalásokban csupán 10 %-ot ért el az aránya.

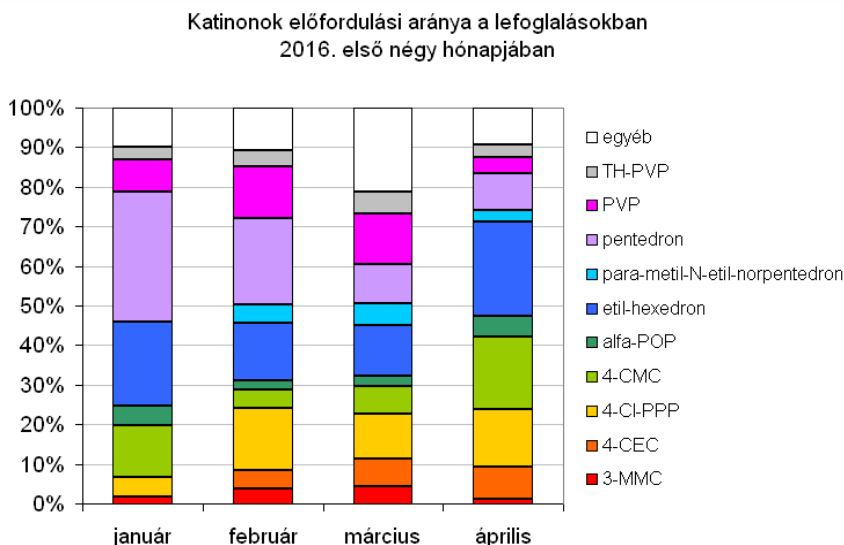

Továbbra is népszerű volt az új pszichoaktív anyagnak számító AMB-FUBINACA, illetve az első negyedév nagy visszatérője lett a szintén listás ADB-FUBINACA, amely 2015 végére eltűnni látszott a piacról, azonban 2016 áprilisában már a legtöbbször lefoglalt szintetikus kannabinoiddó vált. Ezzel párhuzamosan az 5F-AMB aránya egyre csökkent a lefoglalásokban. A kábítószernek számító MDMB-CHMICA és AB-CHMINACA kis mértékben még mindig előfordul a „biofűvekben”.

Katonon származékok

A „kristály” néven vásárolható katonon származékok között januárban még nagy arányban fordult elő a kábítószernek minősülő alfa-PVP és pentedron, azonban a népszerűségük valamelyest csökkent a vizsgált időszakban. Az új pszichoaktív anyagnak minősülő 4-Cl-PPP, 4-CMC, 4-CEC és etil-hexedron aránya ennek megfelelően növekedést mutatott.

2016 első négy hónapjában a TH-PVP és a mexedron került fel új vegyületként az új pszichoaktív anyagok jegyzékére (2016. január 25.), azonban ezeknek az aránya a listára vétel előtt sem volt számottevő a lefoglalásokban.

Új anyagok a magyarországi lefoglalásokban

Új szintetikus hatóanyagok megjelenése Magyarországon

2016. év első hírlevelének megjelenése óta eltelt két hónapban egy, eddig a magyarországi illegális piacon ismeretlen vegyület lefoglalása, azonosítása és az európai kábítószer monitorozó központ számára történő bejelentése történt meg. A sárga porból azonosított vegyület, a katinonok családjába tartozó 4F-alfa-PVP - szisztematikus kémiai nevén [1-(4-fluorophenyl)-2-(pyrrolidin-1-yl)pentan-1-one] - a generikus szabályozás alapján már első lefoglalásakor új pszichoaktív anyagnak minősült (az 55/2014. EMMI rendelet 1. melléklet 2. pontjának megfelelő szerkezetű vegyület).

Új megjelenési formájú tabletták

MDMA hatóanyagot tartalmazó tabletták

A 2015 folyamán lefoglalt MDMA-tartalmú tabletták MDMA-bázis koncentrációja jellemzően a 40-200 milligramm tartományba esett és 2016 első félévében is többször került lefoglalásra magas MDMA-bázis tartalmú tabletták.

Az új megjelenési formájú tabletták között találjuk a „social network” divatjának megfelelő Instagram logót és a brit oroszlánt. A Tomorrowland fesztivál mitikus logóját viselő, lila színű tabletták kiemelkedően jó minőségben készültek.

Instagram logó lenyomatú tabletták,
183 mg/tabletta MDMA-bázis tartalommal

Tomorrowland logó lenyomatú tabletták,
176 mg/tabletta MDMA-bázis tartalommal

„British lion” logó lenyomatú tabletták,
164 mg/tabletta MDMA-bázis tartalommal

2C-B hatóanyagot tartalmazó tabletták

A 2C-B Alexander Shulgin által a '70-es években szintetizált, Magyarországon 1999-ben megjelent brómozott amfetaminszármazék, melynek tablettá formában történő terjesztése ismét gyakorivá vált 2016 első félévében. 2015-ben az ilyen hatóanyagot tartalmazó tabletták 2C-B-bázis tartalma 1-15 mg/tabletta koncentrációba esett. Az újonnan megjelent tabletták koncentrációja ennél magasabb, 17-19 mg/tabletta 2C-B-bázis volt.

2C-B-t tartalmaz a Louis Vuitton (LV) logóval ellátott dominó formájú, az Apple logóját viselő kör alakú, illetve az ötszög alakú, zöld színű tablettá.

„Apple” logó lenyomatú tablettá
19 mg/tabletta 2C-B-bázis tartalommal

Ötszög formájú tablettá,
18 mg/tabletta 2C-B-bázis tartalommal

Louis Vuitton (LV) lenyomatú tablettá,
17 mg/tabletta 2C-B-bázis tartalommal

„Világító” tabletták

A tabletták formázásához használt anyagok között megjelentek a fluoreszcens színezékek, melyeknek köszönhetően ezek a tabletták az UV fényt előszeretettel alkalmazó szórakozóhelyeken csalogatóan világítanak. Ilyen pl. a képen látható Tomorrowland, a szellem és az eper alakú és lenyomatú, MDMA-t tartalmazó tablettá.

